

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punct. Dif. 3. Proponuntur Agrumenta communiora.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

Punctum Difficultatis 3.

Proponuntur Argumenta communiora.

Decurrenda sunt Argumenta, quæ Lugonis Collega Anton. Mangilius, ut refert Hauldus, primus proposuit, ponunturq; à Lugone.

OBJICIT 1. Cessante causa, quæ conservat aliquem effectum, necesse est omnino perire effectum. Dominium autem formale conservatur à voluntate. Ergo, posita voluntate contraria, quâ dicit donans, volo non esse amplius Dominus, cessabit dominium.

RESPONDETUR. Retorquendo Argumentum contra dominium virtuale, Conditionatum, quod etiam per voluntatem conservatur; & tamen donatione transfertur in donatarium. Directè dicitur, cessante causa conservativa per ultimum sui esse, necesse est perire effectum per ultimum nonnisi tunc esse; voluntas autem Domini donantis, est tunc in ultimo esse: quia quamvis dicat, volo non esse amplius Dominus, supponit implicitè, post donationem factam legitimè.

INSTAT. Dominium formale, de se, est indifferens, ut conservetur, indigebit ergo determinativo; hoc autem non aliud est, nisi negatio revocationis. Ergo quando ponitur revocatio actualis, non poterit conservari.

RESPONDETUR. Quando ponitur revocatio actualis volens esse nonnisi ultimum esse acceptationis, potest esse adhuc & acceptatio, & dominium: secus si esset revocatio, excludens etiam ultimum esse acceptationis. Sed hoc secundum in præsentia non est.

OBJICIT 2. Si Deus alligaret dominium gradui caloris octavo; v. g. ut ille esset Dominus libri, qui haberet illum gradum: det mihi Deus potestatem transferendi illum gradum in alium, tunc in instanti, quo transferrem gradum illum caloris, transferrem etiam dominium libri, juxta decretum; possetque intelligi dantem, non esse Dominum libri eo instanti, quo daret illum gradum; licet posset dare, & non dare, & liberè daret. Ergo, nunc etiam ita erit.

RESPONDETUR. Etiam tunc diceret donans; volo esse ultimum nonnisi esse caloris, adeoque dominii, consequenter salvo dominio. Addi posset, siquidem illud dominium esset alligatum calori, qui nisi replicetur, non potest esse in duobus simul, consequenter nec dominium; secus hic, cum possit in utroque esse moralitas dominii.

OBJICIT 3. Dominium libri non potest esse in tempore sequenti in utroque simul. Ergo, neq; in instanti donationis.

RESPOND. In casu antecedentis ostendi contradictionem: quia si duo essent Domini in tempore, tunc in instanti donationis, & ultimo esset dominium in donante, ratione translationis dominii, quæ tunc fit, & non ultimo esset: siquidè etiam sequenti tempore duraret. Concedo quidè vi dominii, rem esse obstrictam possessori; sed nego non esse etiam obstrictam donanti; licet per ultimum esse obstrictionis.

OBJICIT 4. Translatio dominii formalis, non est actus dominii formalis: quia nullus actus destruit potentiam, cujus est actus, sed translatio dominii formalis destruit in transferente, dominium formale. Ergo, illud non salvat.

RESPONDETUR. Licet nullus actus destruat potentiam, hoc sensu, ut proficiatur à potentia, & in instanti perfectionis facit illam primo non esse, destruit tamen hoc sensu, ut faciat illam ultimo esse, ut fit in actuali sui occisione.

INSTAT. Donatio libri non oritur ex dominio formali: quia ad donandum alteri librum, non est necesse, quòd ego possim uti illo libro, sed solum quòd possim donare. Ergo, donatio non est ex potestate utendi, sed donandi.

RESPONDETUR. Ipsam potestatem donandi, esse potestatem utendi, tanquam speciem usus.

OBJICITUR 5. Ex Absurdis.

PRIMUM ABSURDUM. Si vera est Conclusio, sequitur cum qui dat libertatem servo, eodem instanti manere adhuc Dominum illius, quod tamen est falsum: non potest enim esse Dominus, quando non est jam servus: in eo autem instanti, is, qui erat servus, est jam liber: accepit enim libertatem, ut supponimus.

RESPOND. In Domino esse tum ultimum esse dominii: quia est exercitium potestatis dominativæ: si enim non esset Dominus illius, quomodo illi legitimè posset dare libertatem. In servo autè est ultimum esse, servitutis: nam esse Dominum & servum, sunt correlativa: hinc si ille est Dominus ultimo, cum secundum proportionem dominatq; fit servi ratio, etiam servus, debet esse ultimo servus. Sed illud ultimum esse servitutis est simul conjunctum cum primo esse libertatis. Ratio: quia & esset tunc datio libertatis, ut supponitur, & non esset datio libertatis: quia nulla acceptatio libertatis.

Restat solvendum, quomodo stare secum possint libertas & servitus? Communis apprehensio, quæ ad instantia non attendit, non agnoscit libertatis & servitutis coherescentiam: bene tamen hæc in aliquo instanti coherere possunt.

RATIO. Tum quia; ut, ait Lugo, potest esse equus, pro instanti venditionis meus & tuus. Ergo, & homo, pro instanti donationis potest esse suus & alterius. Tum quia; Discoherentia dominii & servitutis pensanda ex principio de contradictionis, ita ut non possit esse quisquam servus & liber, ratione ejusdem, eodem modo; & ita potest esse aliquis servus ratione Petri, liber ratione Pauli, respectu ipsius Petri, liber est in hoc, in alio servus. Quod si servitus est exclusiva libertatis, secundum regulam de contradictione, poterit fieri, ut servus sit diverso respectu servus, & diverso liber; servus quidem, quia illo instanti liberè de illo disponitur; liber autem, quia illa dispositio, est datio libertatis, quæ ipsa datio libertatis, cum sit per liberam, & legitimam dispositionem, de eo, de quo disponi potest, supponatur quæ ultimum esse Domini in donante, hoc ipso supponit in alio, ultimum esse servi. Tum quia; Acceptatio libertatis

tis excludit negationem acceptationis libertatis, adeoque servitutem, ex quo principio inferitur, esse illum, qui fuerat servus, liberum; quia tamen acceptio libertatis non excludit pro illo instanti potestatem disponendi de se, tanquam de re Domini, adhuc salvabitur dominium in Domino, adeoque sub hoc titulo, inducetur ratio adhuc servi.

SECUNDUM ABSURDUM ex Haunoldo. Ex hac sententia sequitur, quod quando quis iusto pretio alteri rem vendit & tradit, accepto vicissim pretio, (ponamus in instanti) sequitur tam emptorem quam venditorem in instanti venditionis esse factum ditiores: ambo enim, collectivè accepti, plus haberent, quam habuerint prius: & simul etiam sequeretur, quod non plus haberent: quia nihil est in ipsorum dominio assignabile, quod non etiam prius habuerint. Sequelæ autem sunt contra naturam contractus & æquitatem: præterea ambo simul non essent ditiores: quia quivis scorsim sumptus, est Dominus & mercis & pretii: quæ omnia sunt absurda.

RESPOND. Concedi posse sequelam utrumque; scilicet esse factum ditiores, negando id autem esse contra naturam contractus, & æquitatem, qui contractus non attendunt ad instans considerationis metaphysicæ, sed ad temporaneam statumque acquisitionem. Negari etiam posset sequela, quod debeant censeri moraliter ditiores: quia sicut si replicaretur unus idemque calor in tribus subjectis, non plus haberet unum subjectum, quam reliqua. In præsentia autem supra eundem terminum, cadit dominium, quamvis posset dici, extensivè, ut ita dicam, & ratione titularum, plus esse dominium in duobus, quam in uno, sed non plus ratione termini.

TERTIUM absurdum est. Cujus meminit Lugo ex Bernal. quia si Michaël manet Dominus & instanti, quo donat Gabrieli centum, & Gabriel eodem instanti pro posteriori naturæ, velit illis centum, solvere Michaëli, alia centum, quæ ei aliunde debebat: sequitur, solutionem illam non esse ex iustitia: quia non potest solvi ex bonis, quæ sunt creditoris.

RESPOND. Solutionem ex bonis simpliciter creditoris nullam esse, secus solutionem ex bonis quæ simul sunt debitoris, modo in illo extinguatur jus, evadantque postea bona, non nisi creditoris.

OBJECIT 6. Hæc propositio: Ego abjicio dominium libri, est practica. Ergo, operatur de præsentia, cum sit vera de præsentia. Omnis autem qui dat librum, dicit implicitè, & posset dicere explicitè; Ego me spolio dominio libri.

RESPONDETUR. Quod tunc privet se homo dominio, hoc sensu: quia facit hoc dominium ultimo esse.

OBJECIT 7. Ergo etiam ejusdem dominium poterit esse in pluribus, adeoque in infinitis, scilicet Angelis.

RESP. Posse esse in infinitis Syncategorematicè: nam non datur infinitum Categorematicum. Ad solvendas alias Objectiones.

Noro 1. Dependenciam dominii duplicem

esse, dependentiam, ut dicam causalitatis, seu causati dominii, secundum quam dominium unus, causat dominium alius, & hæc dependentia non obest dominio; causam enim esse, & productum dominium, non tollit, sed ponit dominium. Alia est dependentia fundans revocabilitatem, & hæc tollit dominium. In præsentia autem habetur non nisi prior dependentia.

Noro 2. Mentem Auctorum de hac donatione. Imaginantur illi, quod Deus creaturæ possit aliquid iustitialiter dare, sine ulla translatione dominii, cum illo instanti uterque sit dominus, & quia, quod Deus uno instanti facit, tota æternitate facit, durabit dominium Dei semper. Sed id non convincit, quomodo enim erit illa vera donatio iustitialis? de quo infra. Et quamvis æternitatem mensurentur actiones Dei, secundum id, quod dicunt in recto, secundum tamen id, quod dicunt in obliquo, respiciunt diversa connotata. Et sicut ratione diversorum connotatorum verificatur hæc propositio, in iustificatione impii: Jam illi Deus non irascitur, sed irascebatur: ita tunc dici posset: Jam illi Deus non donat, sed donarat.

Noro 3. Quid sentiendum de doctrina Aldrete? qui admittit quidem dominium in instanti donationis in utroque, in neutro tamen perfectum, idque ex eo: quia Dominus rei, si sit perfectè Dominus illius, nequit alteri inferre injuriam, quocumque modo utatur re. Si enim facit injuriam, apparet, quod potestas seu dominium illius, non extendatur ad illum usum possibilem: Dominium autem plenum ad omnem usum se extendit, illi autè ad invicem possent sibi tunc injuriam inferre. Sed id etiam non convincit: quia dominium propriè salvandum sufficit, quod secundum suppositionem antecedentem possit disponere, licet ex suppositione consequenti non possit, de quo supra.

DIFFICULTAS III.

An dominium distinguatur universaliter ab usu?

CONSENTIUNT Auctores, dominium interdum distinguere ab usu tam juris, quam facti: neuter enim horum usuum, saltè interdum, dicit jus in substantiam rei, in quam jus dicit dominium. Quia tamen interdum ita utimur rebus, ut in ipso usu, vel moraliter ut pecunia, vel physicè ut bolus pomi consumatur, ipsa substantia rei, difficultas confurgit: Quo modo tunc non habeatur jus in ipsam substantiam, cum habeatur jus in usum, qui ipsam substantiam rei absorbit?

DICENDUM est. Etiam in rebus uno usu consumptibilibus dominium distinguere ab usu. Est Conclusio Pontificum Nicolai III. Clementis V. Innocentii IV. Alexandri IV. Gregorii IX. Post illos Suar. Sanch. Mol. Less. Valent. Tanner. Lugo. Dicast. & aliorum; defactoque censetur paupertas Minorum, esse talis. Nam nec Communitates illorum habent dominium in bona; est autè cont. Joan. 22. Papam Cajet. Turrec. Sylvest. Aragon.

PROBATUR 1. In rebus non consumptibilibus uno usu, distinguitur dominium ab illo usu, distinguitur item ab usu juris. Ergo, etiam di-

R. P.
TH. MLOD
Liaowski
Tom 3. et 4.
D. VI
6